

Rapport: uppdrag om förstärkt vägledning inom funktionshinderområdet

Bakgrund

I "Den politiska inriktningen för Täby kommun under mandatperioden 2019-2022" gavs utredningsuppdrag om en funktion för koordination för personer med funktionsnedsättning. Uppdraget formulerades som följande: *"För att underlätta för sökande ska behovet av en funktion för koordination av insatser utredas."*

Under 2022 genomfördes därför en utredning (SON 2022/169-79) som kartlade kommunens och regionens ansvar kring service, vägledning och samordning för personer med funktionsnedsättning.

Av utredningen framkom bland annat att det var osäkert hur stor målgruppen och behovet av utökad information och koordination var. Därför gavs förslaget att en koordinerande, informerande funktion skulle inrättas i en mindre skala. Detta gav möjligheten att utvärdera behovet och att stödet utvecklas utifrån det faktiska behovet.

Sammanfattningsvis rekommenderade utredningen att det bland annat skulle införas en koordinerande och vägledande funktion en halvdag i veckan.

Uppdrag från socialnämnden

Den 7 december 2022 beslutade socialnämnden efter förslag från Täbyalliansen att ge socialchef i uppdrag att

- införa en koordinerande och vägledande funktion en halvdag i veckan
- utveckla informationsbroschyren med en visuell karta över insatser och vilka aktörer som kan finnas runt en individ och även beskriva åldersresan med visuella bilder med en visuell karta och åldersresa
- ordna en årlig informationsträff om funktionshinderfrågor till föräldrar och brukare som innefattar teman som boende, sysselsättning och fritidsaktiviteter.

I samband med informationsträffar kan andra aktörer som försäkringskassan och habiliteringen bjudas in för att ge samordnad information.

Uppdraget har inte tilldelats extra medel utan bedömts rymmas inom socialnämndens budget.

Genomförande och resultat

Koordinerande och vägledande funktion

Den 3 september 2023 infördes en vägledande funktion tillgänglig via telefon onsdagar mellan 09.00-12.00. Den vägledande funktionen har bemannats av tre seniora biståndshandläggare. Det har under perioden 2 september 2023-4 september 2024 inkommit 15 samtal till den vägledande funktionen.

Information om funktionen har kommunicerats internt i Täby kommun genom kontaktcenter och anhörigstöd. Information har kommunicerats externt till samverkanspartners såsom barn- och ungdomspsykiatri, habiliteringen och intresseorganisationen FUB. Information har publicerats på Täby kommuns hemsida. Information har även lämnats under två öppna informationsträffar som anordnats.

Sammanfattningsvis har inringare främst varit vårdnadshavare och anhöriga. Även personal från verksamheter har ringt till funktionen. Nedan är en sammanfattning av typen av frågor som inkommit

- Skola
- Bostadsanpassning
- Utförande av stöd i verksamhet
- LSS-insatser
- Bostad

Den vägledande funktionen finns fortsatt tillgänglig en halvdag i veckan och nås via ett direktnummer.

Informationsbroschyr

Verksamheten har idag två informationsbroschyrer. En lättläst broschyr som riktar sig till barn. Den andra innehåller fulltäckande information om stöd inom funktionshinderområdet och är främst till för brukare, invånare, anhöriga och företrädare.

Det pågår ett arbete med att ta fram en broschyr som beskriver åldersresan (från barn till vuxen), är lättläst och enligt klarspråk med visuella tidslinjer.

Informationsträffar

Informationsträff 1

Den första informationsträffen ägde rum den 26 oktober 2023 och riktade sig till invånare, föräldrar och anhöriga till barn med en funktionsnedsättning.

Informationsträffen kommunicerades ut genom

- Täby kommuns kalender (taby.se) och sociala medier
- Brevutskick av biståndshandläggare
- Anhörigstöd
- Information till brukarorganisationer
- Information till samverkanspartners såsom Habilitering och barn- och ungdomspsykiatri

Det var ungefär 30 anmälda till informationsträffen i oktober och det var ungefär 20 närvarande. Även representanter från FUB och Autism Stockholm närvarade och informerade om sina verksamheter.

Enkät svar

Informationsträffen följdes upp via en enkät, det inkom åtta enkät svar. Av enkät svaren framgick att fem personer tyckte att informationsträffen var mycket bra och tre personer tyckte träffen var bra. Ingen svarade att informationsträffen var mindre bra eller inte bra alls. Av fritextsvaren framkom av flera att man önskar fler liknande informationstillfällen och forum där man kan ställa frågor. Det framkom att man fick information om insatser och stöd man inte tidigare kände till.

Informationsträff 2

Den andra informationsträffen ägde rum den 25 mars 2024 och riktade sig till unga vuxna/vuxna med funktionsnedsättning samt invånare, anhöriga och företrädare.

Information om tillfället kommunicerades ut genom

- Täby kommuns kalender (taby.se) och sociala medier
- Brevutskick av biståndshandläggare
- Anhörigstöd
- Information till brukarorganisationer

Det var ungefär 80 personer som närvarade under informationsträffen. Även representanter från FUB och Autism Stockholm närvarade och informerade om sina verksamheter.

Enkät svar

Informationsträffen följdes upp via en enkät, det inkom 24 enkät svar. Av enkät svaren framgick att 15 personer tyckte informationsträffen var mycket bra, 7 personer svarade att informationsträffen var bra och 2 personer svarade mindre bra. Ingen svarade att informationsträffen inte alls var bra.

Av fritextsvaren framgick bland annat att flera tyckte det var bra med en frågestund efteråt och att det var bra att tillfället ägde rum under kvällstid. Det framkom av flera att man önskar fler liknande tillfällen framöver.

Inbjudna aktörer

Både Habiliteringen och Försäkringskassan har kontaktats och bjudits in som representanter till informationsträffarna men avböjt och hänvisat till information tillgänglig på deras hemsidor.

Andra vägledande funktioner

Under uppdragets genomförande har den vägledande funktionen behövt förhålla sig till andra funktioner och aktörer som också har ett vägledande uppdrag. Täby kommun har idag tre olika funktioner som kan stödja och vägleda enskilda för att hitta rätt insatser både inom kommunen och i samverkan med andra aktörer.

Biståndshandläggare

Biståndshandläggaren har en viktig informerande och vägledande roll för att den sökande ska få rätt hjälp och stöd i sin vardag. Biståndshandläggaren informerar den sökande om kommunens insatser, utreder den sökandes behov och beslutar sedan om vilket stöd den sökande kan få. Om den sökande har behov av insatser från flera avdelningar eller aktörer bistår handläggaren med information om vilka kontakter som behöver tas.

Biståndshandläggare har även en skyldighet att erbjuda den som får insatser enligt LSS att få en individuell plan med beslutade och planerade insatser. Planen ska upprättas tillsammans med den enskilde och ska utgå från dennes önskemål. Planen kan omfatta flera insatser från en eller flera huvudmän. Kommunen har ett särskilt ansvar att samordna de insatser som tas upp i planen.

Personligt ombud

Personligt ombud är en samordnande funktion för vuxna personer med psykisk funktionsnedsättning som har ett omfattande behov av vård, stöd, service, rehabilitering och sysselsättning. Den enskilde ska ha behov av långvarig kontakt med socialtjänst, primärvård, den specialiserade psykiatrin och andra myndigheter. Syftet med personligt ombud är att hjälpa den enskilde att få den service, vård och rehabilitering som den enskilde har rätt till och samordna de insatser som behövs och samarbeta med myndigheter och hälso- och sjukvården.

Anhörigstöd

Genom anhörigstöd kan anhöriga få vägledning om stöd från Täby kommun och andra aktörer.

Regionen

Regionen har ansvar för rådgivning och annat personligt stöd enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (1993:387 LSS). I Region Stockholm och för Täbybor är det Habiliteringen i Mörby som har det uppdraget. Habiliteringen arbetar med att ge stöd och behandling till barn och vuxna med funktionsnedsättning. Habiliteringen ger även stöd till anhöriga, det kan handla om individuella samtal, utbildningar eller gruppsamtal med andra anhöriga.

Slutsats

Verksamheten har idag två informationsbroschyrer. En lättläst broschyr som riktar sig till barn. Den andra innehåller fulltäckande information om stöd inom funktionshinderområdet och är främst till för brukare, invånare, anhöriga och företrädare. Det pågår ett arbete med att utveckla broschyrerna med bland annat en visuell tidslinje. Informationsträffarna är ett koncept som är implementerat och kommer fortsätta att genomföras varje halvår för att möta invånares behov av information och vägledning. Den vägledande funktionen fortsätter vara tillgänglig en halvdag i veckan och nås genom ett direktnummer.

Verksamheten har under 2024 arbetat med ett förändringsarbete för att verksamheten ska bli mer ändamålsenlig för Täbyborna. Utifrån verksamhetens systematiska kvalitetsarbete har det identifierats att verksamheten behöver utveckla mer effektiva arbetsätt. Under hösten 2024 påbörjades därför implementeringen av nya arbetsgrupper inom myndighet funktionsnedsättning:

- Mottagningsgrupp

- Uppföljningsgrupp

Förändringen syftar bland annat till att öka biståndshandläggares tillgänglighet varje arbetsdag för att ge information och vägleda invånare. Förändringen bidrar till en högre tillgänglighet gentemot invånare. Mottagningsgruppen är en satsning för att komma närmare målgrupperna och kunna erbjuda tidiga insatser. Detta skapar också beredskap inför den nya socialtjänstlagen som väntas införas 1 juli 2025. I lagrådsremissen föreslås det att socialtjänsten ska vara lätt tillgänglig och arbeta förebyggande.

Utifrån att de tre delarna i uppdraget är implementerade i ordinarie verksamhet, verksamhetens pågående förändringsarbete och att det finns flera vägledande funktioner och aktörer för målgruppen bedöms behovet av information och vägledning för invånare tillgodoses i den ordinarie verksamheten.